

НЕПОЗНАТИ ЗНАКОВИ ПОРЕД ПУТА

● У свесци од педесетак страница коју су заједно користили Иво и Милица налази се пет Андрићевих књижевних фрагмената на тему бола и Миличини записи о њиховим путовањима и сусретима од децембра 1961. до августа 1963. године ● Како је Милица забележила доделу Нобелове награде Андрићу и његов сусрет са Титом

ДНЕВНИК Милице Бабић, супруге нашег нобеловца, један је од занимљивих музејских експоната Андрићеве заоставштине који би многи љубитељи Андрићевог дела радо прелистали. Ускоро ће за то имати прилику јер ће Дневник у целини бити објављен у "Свескама" Андрићеве задужбине, а приређивач је Татјана Корићанац, виши кустос Музеја града.

- Део овог дневника већ је објавила Јасмина Нешковић у "Свескама" број 8 за 1988. годину у наставку другог дела Андрићеве преписке са Гунд Бергман која је преводила његова дела на шведски језик каже Татјана Корићанац. - Том приликом објављени су они делови Дневника који су госпођи Нешковић били потребни да поткрепи тему којом се бавила. Дневник који ја припремам за објављивање биће штампан у целини и са свим изостављеним деловима, до најсјатнијих записа.

● **Крчма код четири ветра**

НА почетку свеске од педесетак страница, налази се пет књижевних фрагмената

које је записао сам Андрић. По свему судећи он је ову свеску најпре користио као бележницу, а онда је уступио Милицу за дневник. Ти фрагменти су, први пут, објављени у јубиларном 100-том броју "Књижевних новина".

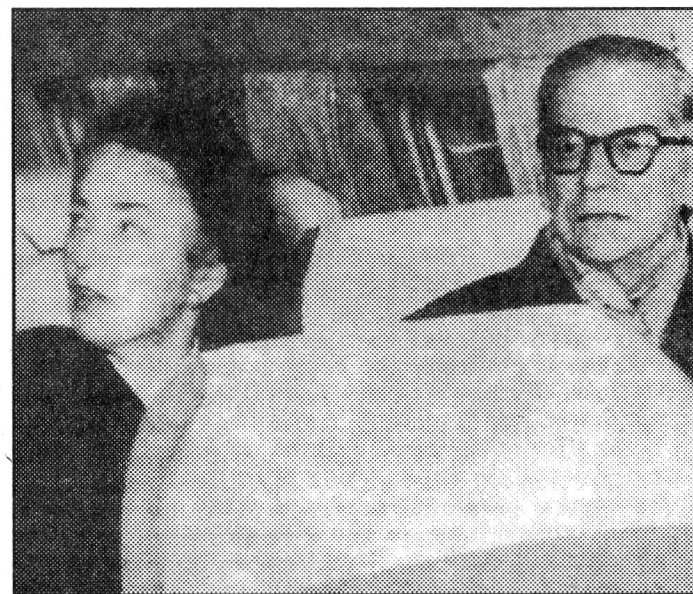
- То је филозофско-поетска проза у стилу "Знакова поред пута" - објашњава Корићанац. - Фрагменти су датирани 1958. године у њима Андрић на свој познати начин варира тему бола. У овом облику, међутим, њега нема у "Знаковима". Андрић је сам први и други фрагмент насловио "Крчма код четири ветра". Нисам се упуштала у њихово детаљније тумачење јер је било мало времена до објављивања. Штампани су аутентично са свим ауторо-

вим исправкама, а за неки други пут остало је да се уради озбиљнија анализа и потражи аналогија са темом бола у његовим другим делима.

Милица Бабић дневник је почела да води децембра 1961. а завршава га августа 1963. Са десне стране је текст у жанру правог дневника, а на левој је уписивала приватне белешке, бројеве телефона пријатеља, подсетник што треба спаковати за пут и слично. Повремено, Милица прекида свој текст да би написала понеку Андрићеву мисао, а на појединим местима и сам Андрић по нешто уписује. То су углавном више белешке типа са киме се и када треба сусрести.

● **Емоције жене**

- ДНЕВНИК би се могао и хронолошки и тематски поделити у три целине - објашњава Корићанац. - Први део обухвата период од децембра 1961. до јануара 1962. одно-

НА ПУТУ ЗА СТОКХОЛМ: Андрић и Милица

сно доделу Нобелове награде у Стокхолму, боравак у Швајцарској после тога и повратак у Београд. Други део није раније објављиван и обухвата 1962. годину и три кључна догађаја у њој. То су прослава Андрићевог 70-тог рођендана, посета Ђака из Вишеграда и пријем код Тита када му је уручен Орден Републике са златним венцем. Милица о том догађају пише дан пре, 9. октобра. "Други пут у Шведску", у смислу новог путовања, Милица је насловила трећи део свог дневника, датираног јула 1963. То су кратки записи који пре свега указују на след догађаја и присутност одређених људи. Милица се не упушта у коментаре и не износи своје па ни Андрићеве личне утиске.

На самом крају дневника налази се још пар записа начињених по повратку из Шведске. То су списак књига које је Андрић покљонио библиотеци у Херцег Новом и белешка о преговорима са америчким издавачима и планови за његово путовање. Због лошег здравља Андрић није отпутовао у Америку. Посебну драж овог дневника чине Миличини цртежи, тачније скице предела, кућа, халина дама са којима су се сретали и других утисака са путовања. То су кроки цртежи у којима је Милица износила своја уметничка осећања, али и емоције и импресије једне жене.

Марија ПЕТРИЧЕВИЋ